

RÉGI HAZAI KÖNYVFELJEGYZÉSEK
A BUDAPESTI EGYETEM KÖNYVTÁRÁBAN.

Közli: Szilágyi Sándor.

— Második közlemény. —

A Thuróczy-féle krónika Brünni 1488-iki példányának utolsó lapján a colophon alá egykorú kézzel következő feljegyzés van írva:

»Anno domini millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto ecclesia divo Nicolao fundata in oppido Vasarhely occupata ab evangelicae veritatis professoribus in festo Mariae nivis. (Más kézzel: Res sane deploranda).

Item sequenti mox feria tertia educitur verbi divini concionator (más kézzel: profanator) per Thomam Mihályfi et Baltasarem Polyák et ceteros nobiles sedis Maros et eiiciuntur monachi minores Francisci regulae professores et inducitur divini verbi annuntiator nomine Blasius Kali etc. anno 1556.«

Alvari Pelagÿ de Planctu Ecclesiae Lundeni 1517-iki kiadása czímlapján olv.

»M. Joh. Helgenmayer Gymn. Evang. ag. Poson p. t. Rector ao 1674 «

Más kézzel Collegii Generalis 1644.

Egy collectanea, melyben Valerius Maximus 1514-iki lipcsei, Julius Caesar 1511-iki velencei, Justinus és Julius Florus 1502-iki milanoi kiadásai vannak összekötve, czímlapján olvasható:

15+49.

Sum Ioannis Listÿ S. Imp.
Ferdinandi Aug. Secr. Hung.

Naclerus Joannes »Chronicon« Coloniae 1564« fol. két kötet című művének II-ik kötete boríték lapján olvasható :

»Anno Domini 1577 in die S. Michaelis Archangeli emi hunc librum 2 fl. in Sancta Cruce in nundinis.« (Ez valószínűleg Heiligenkreutz).

A tulajdonos bő tartalomjegyzéket készített, mely a be- ragasztott fehérlapokra van írva. Ezenkívül számos másféle bejegyzés is olvasható, maga a munka is tele van jegyzetekkel, (köztük lengyel bejegyzések is).

A II-ik kötet egyik tiszta lapján olvasható a tulajdonos kezével írva :

»Responsio regis polonorum. Nonsum in aula sed homo liber natus, neque antequam in has terras veni mihi victus et amictus defuit, libertatem itaque vestram amo et conservabo, Deo volente per vos in regem vestrum sum electus vobis instantibus ac postulantibus huc veni, per vos corona capiti meo est imposita, sum igitur rex vester non pictus neque fictus, volo regnare et imperare, nec feram ut quis mihi imperat, custodes libertatis vestrae estis, non igitur vos volo paedagogos meos fieri semitarum quoque custodes tales sitis libertatum vestrarum, ne haec vestra libertas in abusum vertatur. Datum Thornae 12 Nov. Anno D. 1576.«

Satius enim est videre propriis quam alienis oculis.

Peccata nostra sunt in occasu, sed gratia est in ortu

Angusti afflicto non est addenda afflictio.

Dornavius Caspar philos. et medicus »Amphitheatrum Sapientiae Socraticae Joco-seriae hoc est Encomia et commentaria autorum qua veterum qua recentiorum prope omnium : quibus res aut pro vilibus vulgo aut damnosis habitae Styli patrocini vindicantur exornantur« Hanoviae MDCXIX. fol. két köt. műnek aranymetszetű díszpéldánya őriztetik könyvtárunkban.

E mű tulajdonképen szemelvény német és latin írók humoristicus és satyricus műveiből, felosztva tárgyak szerint pl: Rana mures et feles ; pulex ; pediculus ; formica ; sat. sat. min-denikről Homertól kezdve Horácig a mit írtak. Az első kötet

»Omnia« című rovatában 726 és 727 ll. Molnár Alberttől is vannak elmés dolgok felvéve:

Hexastichon clarissimo J. C. Georgio Remo, consiliario Norico fautori observando per sex casus tributum ab Alberto Molnár.

Omnia jam redeunt. En prefert Omnia Remus
Omnium et oramoret modulas Musa Omnia Remi
Omnibus acclamans gratentur ut Omnia Remo
Omnia nonne vides ut laudent Omnia Remum
Omnia dicite is! tibi gaudent Omnia Reme
Omnibus ecce beor, tribuente mihi Omnia Remo.
Calend Jan. 1605 Concinnatam Altorfi.

Ezt követi Rittershusius verse Molnár Alberthez, s azután következik:

Ad clarissimum Dn. Georgium Remum J. U. D. Monastichon Alberti Molnaris.

ezen thema felett

Omnia reddo meo qui praebent omnia Remo.

Dornavius korában híres orvos és kitűnő szónok volt Sziléziában. Jelen volt 1620-ban a besztercebányai országgyűlésen mint a szilézia rendek követe a cseh korona országainak követségével. Bethlen kétszer fogadta őt június 15-én és 25-én s ezen fogadtatások közül egyikén átnyújtotta neki művének ezen díszpéldányát, mely most az egyetemi könyvtárban őriztetik, mint azt a boríték tiszta levélen sajátkezűleg írott ajánlata igazolja:

Serenissime Princeps
Augustissime Domine
Domine Clementissime.

Beneficium hoc numero maxima parte felicitatis meae: quod non modo ad serenitatis vestrae manus osculum accedere mihi contigit: sed perorare quoque coram Augustissima Ejus facie, divina providentia, permissum mihi fuit. Cujus meae laetitiae monumentum quale-quale, liceat mihi, bona cum gratia, deponere ad pulvinare Serenitatis Vestrae hoc munusculum chartaceum:

dum alia detur occasio, humillimam submissionem animi mei
 contestandi obsequiis luculentioribus

Sic Pater Omnipotens, mitissimus Arbiter aevi,
 Te statione tegat tuta; Te protegat alis
 Caelitus: ut victrix cingat Tibi tempora Laurus,
 Causa Dei est. Caussam tutabitur ipse Patronus.

Ita voveo sancte

Caspar Dornavius a Dornaw

Illustriss. Princip. Inclyt. ordin. utriusque

Silesiae et Lusatiae

ad Comitata Serenitatis Vestrae et Inclyt.

Statuum Legatus ac Orator.

Bethlen úgy látszik nem sokra becsülte e könyvet, mert a
 czímlapon következő ajánlatot olvasunk:

Generoso Francisco Bethlen in memoriam sempiternam
 librum Petrus Gauay dono dabat. Anno 1629 (?) Martii Sofalvae.

ADALÉKOK SZABÓ KÁROLY „RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁRÁHOZ.”

I.

(154.) Nagy-Szombat, 1591.

Pécsi Lukács. Az Keresztyen Hadakozasnac Tűköre.
 Melyben, Minden Hadviseloc: Hadnagyoc, Szazadosoc, Es Egyeb
 Vitezlő nép: azok is kic űket az taborban kőuetic &c. Eletek-
 nek artatlansagat, es rend tartasat, haszonnal meg tekinthetic.
 Peechi Lvkach Altal Irattatot.

Luc: 3. Senkit meg ne nyomorechatoc, Senkit boszuual
 ne illessetec: Hanem fizetetekcel meg elegendgyetec.

Nyomtattatot Nagy Szombatba.

K. 8-r. 178 levél; lapszámozva nincs, csak a levelek van-
 nak megjelölve. Végén egy levélnyi mutató tábla; az utolsó levél